

Finding Information on the Web

ความหมายของการสืบค้นสารสนเทศ

- **การสืบค้นสารสนเทศ (Information retrieval หรือ Information searching)** หมายถึง กระบวนการในการค้นหาข้อมูลหรือสารสนเทศที่ต้องการ โดยใช้เครื่องมือช่วยค้น
- **การเข้าถึงสารสนเทศ (Information Access)** หมายถึง วิธีการที่ผู้ใช้สามารถค้นและได้รับสารสนเทศที่ต้องการ

วัตถุประสงค์ของการสืบค้นข้อมูล

- 1. เพื่อการศึกษา
- 2. เพื่อหาข้อมูลหรือความรู้ใหม่ ๆ
- 3. เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ
- 4. เพื่อประกอบการทำงาน การค้า การประกอบธุรกิจ
- 5. เพื่อประกอบการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

เครื่องมือช่วยค้น

- หมายถึง สื่อหรืออุปกรณ์ที่ช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้สะดวก รวดเร็ว และตรงตามความต้องการจากรายการทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ

Introduction to finding information on the Web

- เครือข่าย WWW ได้เปลี่ยนวิธีการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ
- WWW เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่ใหญ่ที่สุดในโลก
- มีเครื่องมือช่วยสืบค้นข้อมูล (Search Engine หรือ Search Tool) เช่น Google, Siamguru, Yahoo, MSN

หลักการเบื้องต้นในการสืบค้นข้อมูล สารสนเทศบนเว็บไซต์

1. รู้จักที่อยู่ของ Website ที่ต้องการค้นหา
2. รู้จักวิธีการค้น เช่น การค้นจากบัญชีหัวเรื่อง (Subject Directory) เช่น Yahoo.com
3. รู้จักวิธีการอ่านผลการสืบค้น
4. รู้จักวิธีการจัดเก็บผลการสืบค้น
5. รู้จักวิธีการเผยแพร่การสืบค้น

องค์ประกอบของ WWW

1. Web Server
2. WWW Browser หรือ Web Browser เช่น Lynx, IE , Netscape, Firefox
3. HTML (Hypertext Markup Language)
4. URL (Uniform Resource Locator) เช่น <http://www.nesac.or.th/office/index.php>

ข้อมูลที่ปกติกมักไม่ปรากฏบน WEB

- ความลับทางการค้า (Trade Secrets)
- ฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ต่าง ๆ (Commercial Database)
- สิ่งตีพิมพ์ที่มีลิขสิทธิ์ (Copyrighted Published Materials)

“ด้วยข้อมูลที่หลากหลายบนเว็บไซต์
ดังนั้น ผู้ใช้ต้องกลั่นกรองเลือกสรรข้อมูล
ที่ได้รับออกมาให้ดี และตัดสินใจออกมาให้ได้ว่า
ข้อมูลที่ได้รับควรแก่การนำเชื่อถือ
มากน้อยเพียงไร”

การวางแผนสืบค้นข้อมูล

1. การตั้งหรือกำหนดคำถามและขอบเขตของคำถามนั้น (Formulate the Question)

- หัวข้อ, ลักษณะ, ประเภท, วัตถุประสงค์ และระยะเวลาของสารสนเทศที่ต้องการ

เช่น Cloning

2. การจำแนกแนวคิดในคำถามนั้น ๆ

(Identify the Important Concepts)

การจำแนกแนวคิดในคำถามนั้น ๆ ออกมา
เป็นส่วน ๆ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งออกสินค้า
ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศญี่ปุ่น จะแยกได้
เป็น

Concept 1	Concept 2	Concept 3
Japan	AND Export	AND Electronics

3. การกำหนดคำค้น หรือการแปลคำถามที่ ต้องการสืบค้นออกมาเป็นคำค้นให้ถูกต้อง (Identify Search Terms)

เป็นจุดสำคัญมากที่จะช่วยให้การสืบค้นได้ผลลัพธ์ถูกต้องในขั้นแรก ซึ่งเราควรมีการผันตาม
หลักภาษาด้วย เช่น

- **Synonym** คือ คำพ้องความหมายเดียวกัน

>> Buy – Order, Purchase

>> Women – Female

>> Alien -- UFO

- **English dialects** คือ ภาษาพูดในแต่ละท้องถิ่น

>> **Color** หรือ **Colour**

>> **Catalog** หรือ **Catalogue**

>> **Alien -- UFO**

- **Truncation** คือ คำรากศัพท์ชุดเดียวกัน แตกต่างกันที่
อักษรที่เชื่อมต่อด้านหลัง เช่น **Prevent – Prevention,
Prevents, Prevented, Preventing**

4. การเชื่อมคำ (Combining Search Terms)

การระบุให้กลุ่มคำที่เราต้องการสืบค้นให้มีความสัมพันธ์กันโดยมีตัวเชื่อมต่าง ๆ เช่น

4.1 Phrase Searching คือ กลุ่มคำ หรือวลี

- World Health Organization
- Real Estate
- Fiber Optics

4.2 Boolean Searching คือ ตัวเชื่อม AND, OR, NOT เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของกลุ่มคำที่เราต้องการสืบค้น

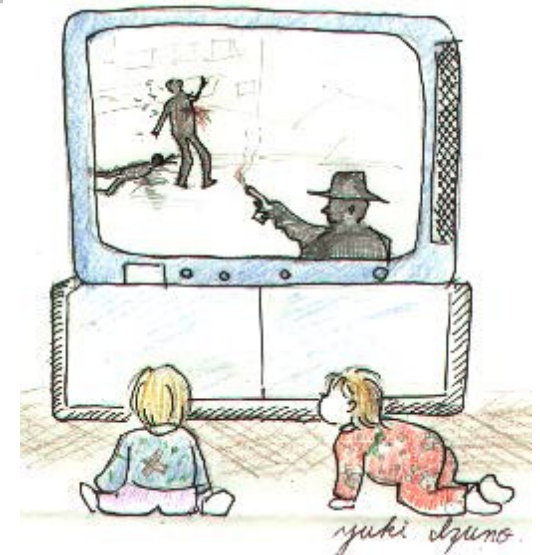
- **AND** เป็นการเชื่อมกลุ่มคำที่ทุก ๆ คำต้องปรากฏขึ้นมาในเอกสารฉบับเดียวกัน เป็นการระบุการสืบค้นให้แคบลง
- **OR** เป็นการเชื่อมคำที่คำใดคำหนึ่ง หรือทั้งหมดปรากฏขึ้นมา เป็นการขยายการสืบค้นให้กว้างขึ้น
- **NOT** เป็นการเชื่อมคำโดยให้ลบคำที่ระบุหลัง NOT ออกจากเอกสารชุดนั้น

ตัวอย่าง

Children **AND** Television **AND** Violence

หมายความว่า

“ต้องการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงใน
โทรทัศน์ที่มีผลต่อเด็ก”

ERROR: stackunderflow
OFFENDING COMMAND: ~

STACK: